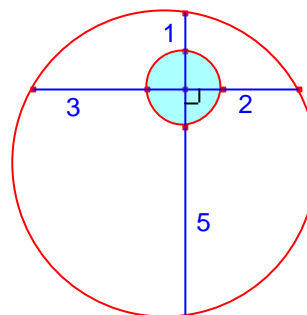

Problemes de Geometria per a l'ESO 488

4871.- En la figura calculeu el radi de les dues circumferències.

Solució:

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PQ} = r$

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OA} = R$

Aplicant la potència del punt P respecte de la circumferència de centre O :

$$(1 + r)(5 + r) = (3 + r)(2 + r)$$

Resolent l'equació:

$$r = 1$$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles

rectangles $\triangle APD$, $\triangle CPD$:

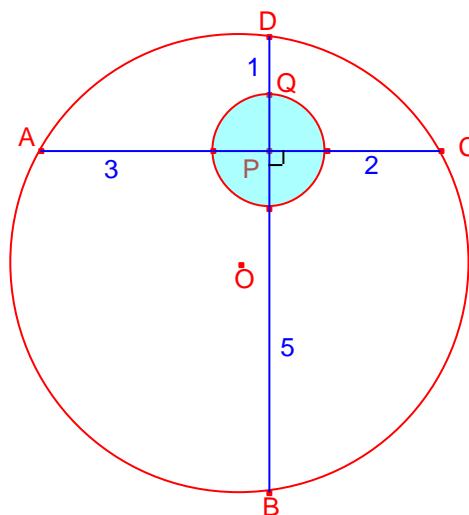
$$\overline{AD} = 2\sqrt{5}, \overline{CD} = \sqrt{13}$$

L'àrea del triangle $\triangle ACD$ és:

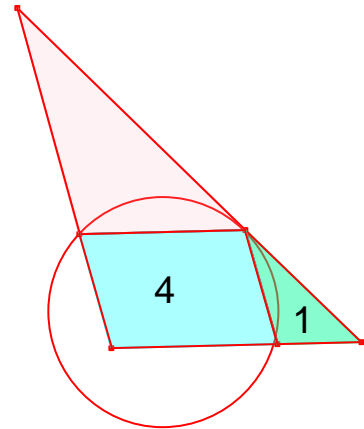
$$S_{ACD} = \frac{1}{2} \cdot \overline{AC} \cdot \overline{PD} = \frac{\overline{AC} \cdot \overline{AD} \cdot \overline{CD}}{4R}$$

$$1 = \frac{2\sqrt{5} \cdot \sqrt{13}}{4R}$$

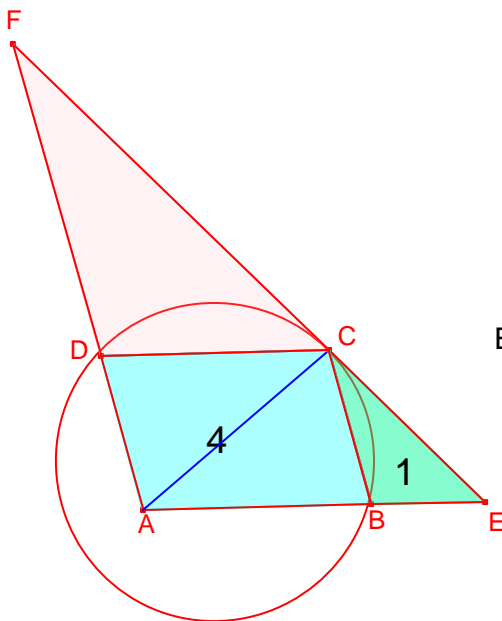
$$R = \frac{\sqrt{65}}{2}$$

4872.- En la figura, un costat del triangle rosa és tangent a la circumferència.
 El punt de tangència és el vèrtex del paral·lelogram blau d'àrea 4.
 Calculeu l'àrea del triangle rosa.

Solució:

$$AB=CD=a$$

$$BE=b$$

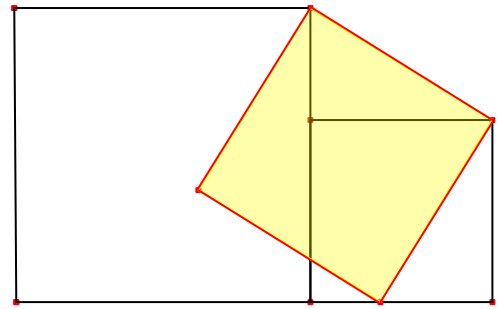
$$[ABC]/[BEC]=2=a/b$$

Els triangles BEC, DCF semblants

$$[DCE]/[BEC]=(a/b)^2=4$$

$$[DCE]=4$$

4873.- La figura està formada per tres quadrats.
 Calculeu la proporció mínima entre l'àrea
 ombrejada i l'àrea total dels altres dos quadrats.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = a$

Siga $\overline{DE} = b$

Siga el quadrat $CEJK$ de costat $\overline{CE} = c$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle

rectangle $\triangle EDC$:

$$c^2 = a^2 + b^2$$

L'àrea total dels altres dos quadrats és:

$$S_{GBCDEF} = a^2 + (a + b)^2$$

La proporció d'àrees és:

$$p(a, b) = \frac{a^2 + b^2}{2a^2 + 2ab + b^2}$$

Siga $x = \frac{b}{a}$

La funció proporció és:

$$f(x) = \frac{1 + x^2}{x^2 + 2x + 2}$$

$$f'(x) = \frac{2(x^2 - x - 1)}{(x^2 + 2x + 2)^2}$$

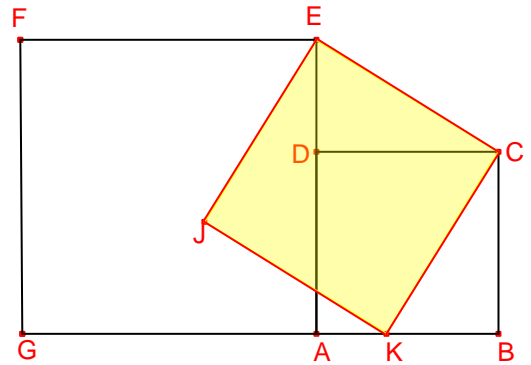
$$f'(x) = 0, x = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2} = \frac{1}{\Phi}$$

$$f''\left(\frac{1}{\Phi}\right) > 0$$

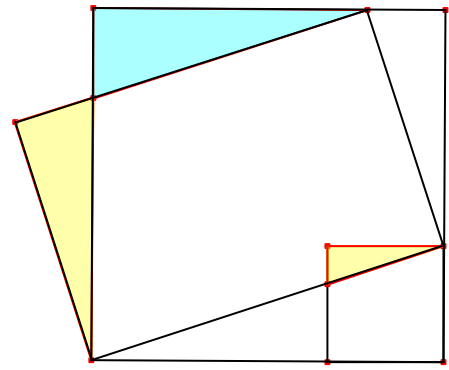
El mínim de la proporció s'assoleix quan $x = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2} = \frac{1}{\Phi}$

La proporció mínima és:

$$f\left(\frac{1}{\Phi}\right) = \frac{3 - \sqrt{5}}{2} = \frac{1}{\Phi^2}$$

4874.- La figura està formada per dos quadrats i un rectangle.
 Calculeu la proporció entre l'àrea blava i el total de l'àrea groga.

Solució;

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = a$

Siga $\overline{CE} = b$

Siga $\overline{KE} = x$

Els triangles rectangles $\triangle GAP, \triangle CEK$ són iguals.

Els triangles rectangles $\triangle GBC, \triangle CEK$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{a}{a+b} = \frac{x}{b}$$

$$x = \frac{ab}{a+b}$$

$$\overline{DP} = a - x = \frac{a^2}{a+b}$$

$$\overline{FK} = a + b - x = \frac{a^2 + ab + b^2}{a+b}$$

$$\overline{FK}^2 = \frac{(a^2 + ab + b^2)^2}{(a+b)^2}$$

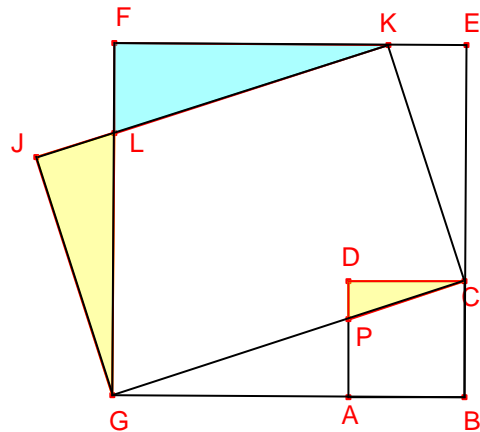
$$\overline{GJ}^2 = x^2 + b^2$$

$$\overline{CD}^2 = a^2$$

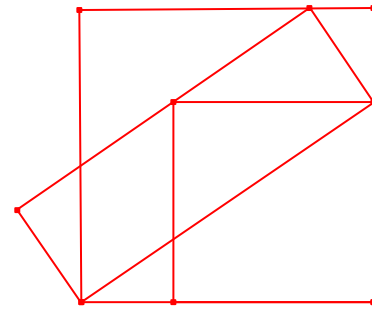
$$\overline{GJ}^2 + \overline{CD}^2 = a^2 + b^2 + x^2 = \frac{(a^2 + ab + b^2)^2}{(a+b)^2}$$

Els triangles ombrats són tots tres semblants.

$$\frac{S_{KFL}}{S_{GJL} + S_{CDP}} = \frac{\overline{FK}^2}{\overline{GJ}^2 + \overline{CD}^2} = 1$$

4875.- La figura està formada per dos quadrats i un rectangle.
 Proveu que l'àrea del rectangle és igual a l'àrea del quadrat menut.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = a$

Siga $\overline{CE} = b, \overline{CK} = x$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle GBC :

$$\overline{GC} = \sqrt{2a^2 + 2ab + b^2}$$

Els triangles rectangles EKC, GBC

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{x}{a} = \frac{b}{\sqrt{2a^2 + 2ab + b^2}}$$

Aleshores:

$$S_{CKLG} = x\sqrt{2a^2 + 2ab + b^2} = a^2 = S_{ABCD}$$

Calculem la proporció

$$\frac{b}{a}$$

Els triangles rectangles CEK, GBC

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{b}{x} = \frac{a+b}{\sqrt{2a^2 + 2ab + b^2}}$$

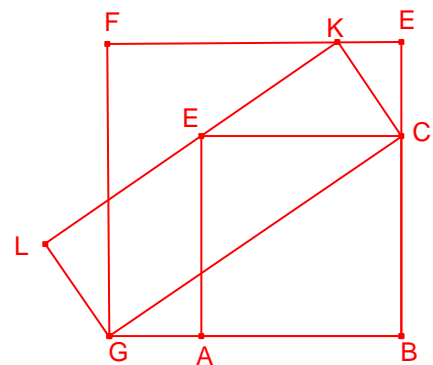
Multiplicant les expressions:

$$\frac{b}{a} = \frac{a(a+b)}{2a^2 + 2ab + b^2}$$

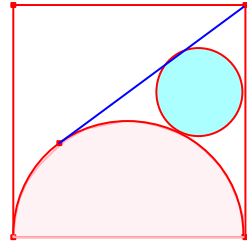
$$b^3 + 2ab^2 + a^2b - a^3 = 0,$$

Resolent l'equació:

$$\frac{b}{a} = \frac{1}{3} \left(-2 + \sqrt[3]{\frac{1}{2}(29 - 3\sqrt{93})} + \sqrt[3]{\frac{1}{2}(29 + 3\sqrt{93})} \right)$$

4876.- La figura està formada per un quadrant, una semicircumferència que té el diàmetre sobre un costat i una circumferència tangent a la semicircumferència, un costat del quadrat i la recta tangent a la circumferència sobre que passa pe un vèrtex.
 Calculeu la proporció entre l'àrea de la circumferència i l'àrea de la semicircumferència.

solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 2a$

Siga M el punt mig del costat \overline{AB} centre de la semicircumferència.

$\overline{CB} = \overline{CT}$

Els triangles rectangles $\triangle MTC, \triangle MBC$ són iguals.

\overline{CM} és bisectriu de l'angle $\angle TCB$

Siga P el centre de la circumferència tangent a la semicircumferència, de radi $\overline{PQ} = r$

P pertany al segment \overline{CM}

Els triangles rectangles $\triangle MBC, \triangle PQC$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{QC} = 2r$$

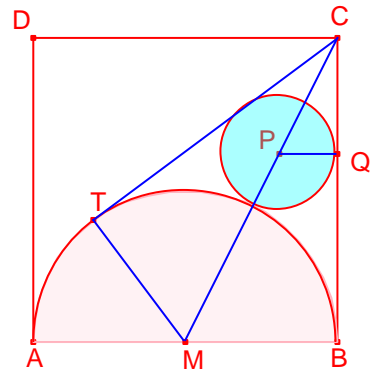
$$\overline{MC} = a\sqrt{5}, \overline{PC} = r\sqrt{5}$$

$$\overline{MC} = a\sqrt{5} = a + r + r\sqrt{5}$$

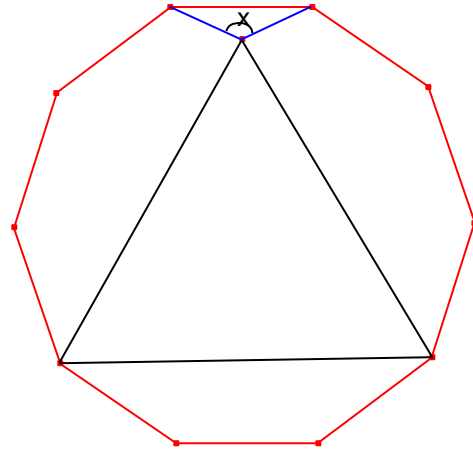
$$\frac{r}{a} = \frac{\sqrt{5} - 1}{\sqrt{5} - 1} = \frac{3 - \sqrt{5}}{2} = \frac{1}{\Phi^2}$$

La proporció d'àrees és:

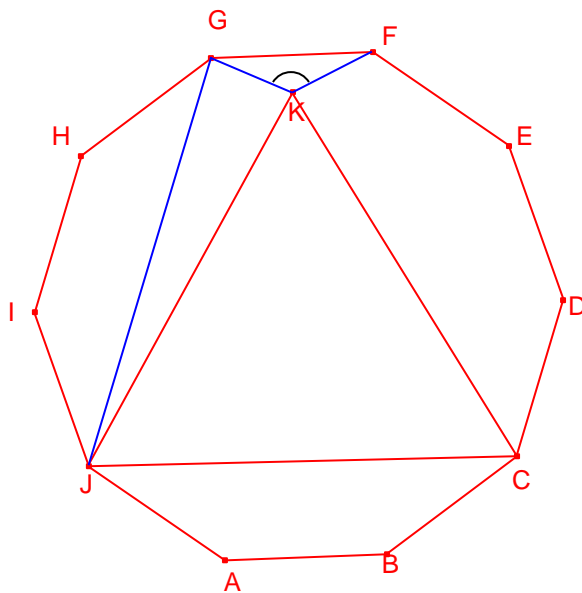
$$\frac{S_{\text{cercle}}}{S_{\text{semicercle}}} = \frac{r^2}{\frac{1}{2}a^2} = 7 - 3\sqrt{5} = \frac{2}{\Phi^4}$$

4877.- La figura està formada per un decàgon regular i un triangle equilàter.
 Calculeu la mesura de l'angle x

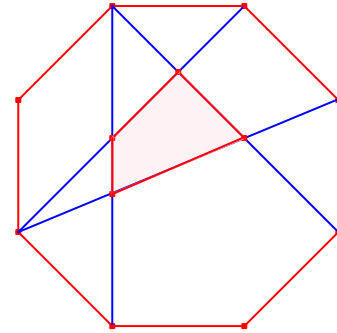

Solució:

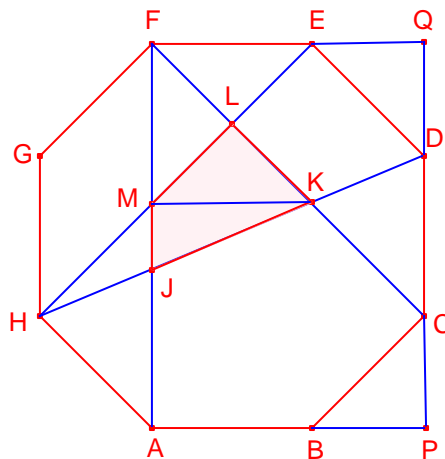

$$\begin{aligned} \text{angle} J A &= 144^\circ \\ J G &= J C = J K \\ \text{angle} I J G &= \text{angle} A J C = 36^\circ \\ \text{angle} G J K &= 144^\circ - (36^\circ + 60^\circ + 36^\circ) = 12^\circ \\ \text{angle} J K G &= \text{angle} F K C = (180^\circ - 12^\circ) / 2 = 84^\circ \\ \text{angle} G K F &= 360^\circ - (2 \cdot 84^\circ + 60^\circ) = 132^\circ \end{aligned}$$

4878.- La figura està formada per un octògon regular i quatre diagonals.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea de l'octògon regular

Solució:

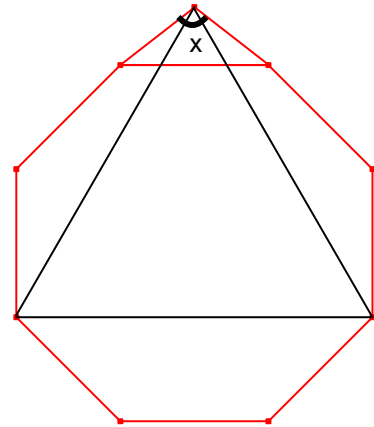
$AB=1$
 $AJ=FM=1$
 $ML=LK=PC=QC=\frac{\sqrt{2}}{2}$
 $PQ=1+\sqrt{2}$
 $MK=1$
 $\text{angle}JMK=90^\circ$
 $MJ=\sqrt{2}-1$

$$[ABCDEFGH]=(1+\sqrt{2})^2-1^2=2(1+\sqrt{2})$$

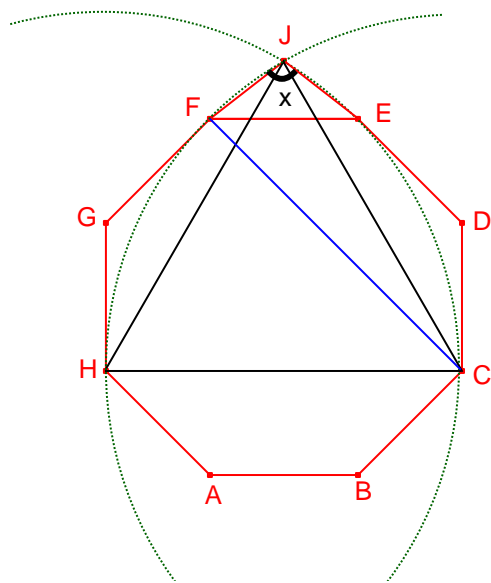
$$[JKLM]=[MLK]+[JMK]=\frac{1}{2}\cdot\frac{1}{2} + \frac{1}{2}(\sqrt{2}-1)=\frac{2\cdot\sqrt{2}-1}{4}$$

$$[JKLM]/[ABCDEFGH]=\frac{5-3\cdot\sqrt{2}}{8}$$

4879.- La figura està formada per un octògon regular i un triangle equilàter.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

La circumferència de centre C que passa per H, passa per F, L

$$\text{AngleHCF} = 45^\circ$$

$$\text{angle FJH} = 45^\circ/2$$

$$x = \text{angle FJE} = 60^\circ + 2 \cdot 45^\circ/2 = 105^\circ$$

